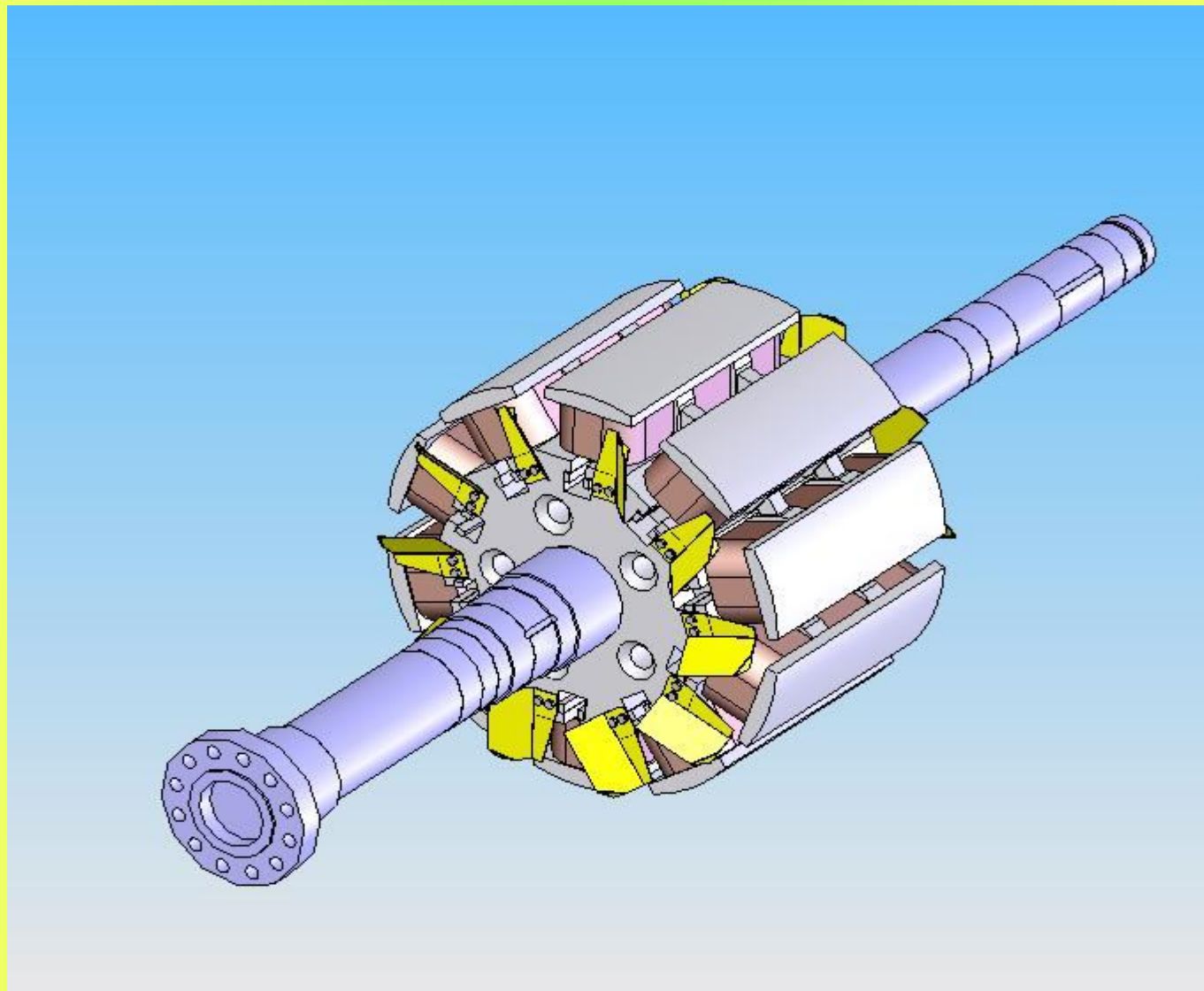

Ротор на синхронна машина – $2p=10$

Ротор на синхронна машина – $2p=10$

3d - модел в Solid Works

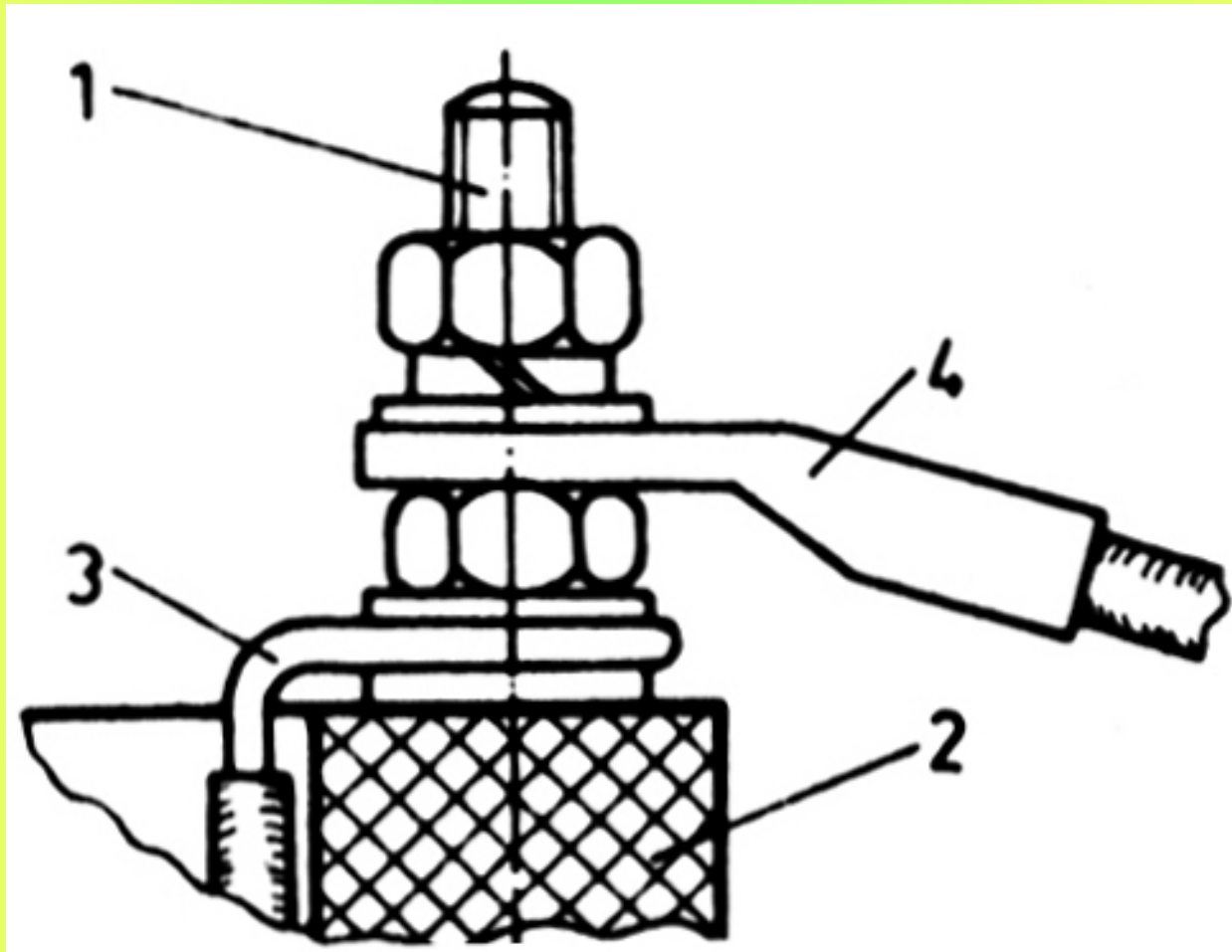

ЕЛЕКТРИЧЕСКИ КОНТАКТ

Неподвижно разглобяемо контактно съединение

/Клема на електродвигател НН/

1- клемен болт, 2-клемно табло, 3-извод на намотка
4-кабелен крайник на външен проводник

СИНХРОННА МАШИНА

СІМУ ЛЕКЦІЯ № 02/ М.МИХОВ ЕФ

Клемна кутия на синхронна машина

1-Начала на фазите, 2-Крайща на фазите свързани в Y

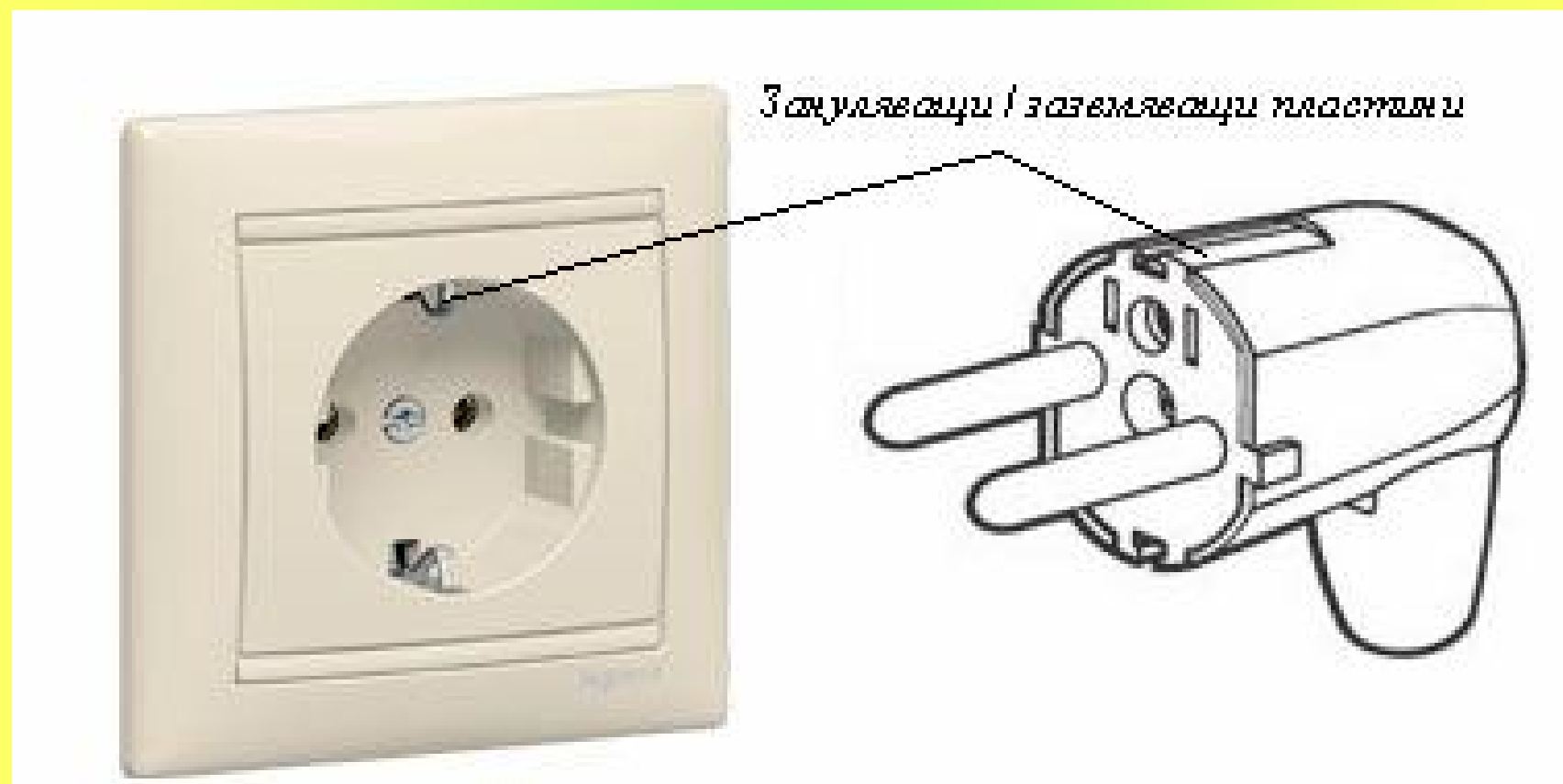

Клемно съединение тип “лустер клеми”

Контакт и щепсел със зануляващи пластини – тип “Шуко”

Защита на хора и материални ценности

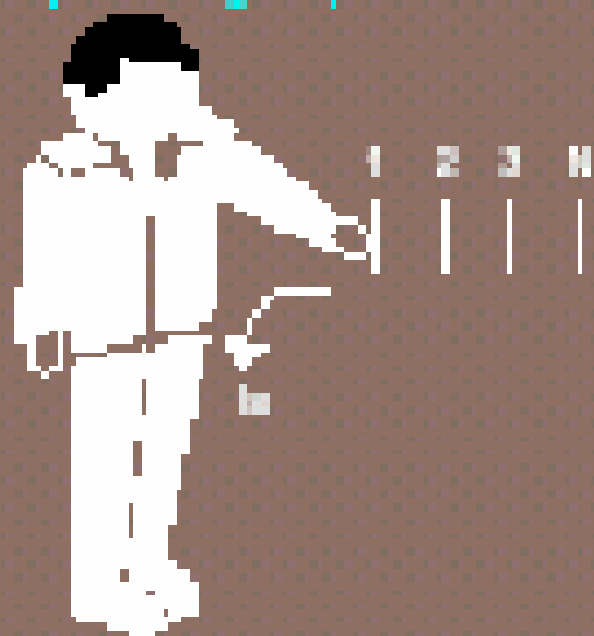
Протичането на електрически ток през човешкото тяло създава опасност за здравето и живота на човека. Тази опасност зависи от стойността на тока и от времето, за което той протича през тялото на човека.

Когато стойността на този ток надхвърли 30 mA се счита, че човек е изложен на сериозна опасност, ако тока не бъде прекъснат за достатъчно кратко време. Два са начините, по които човек може да бъде поразен от електрически ток – чрез директен и индиректен допир до части под напрежение.

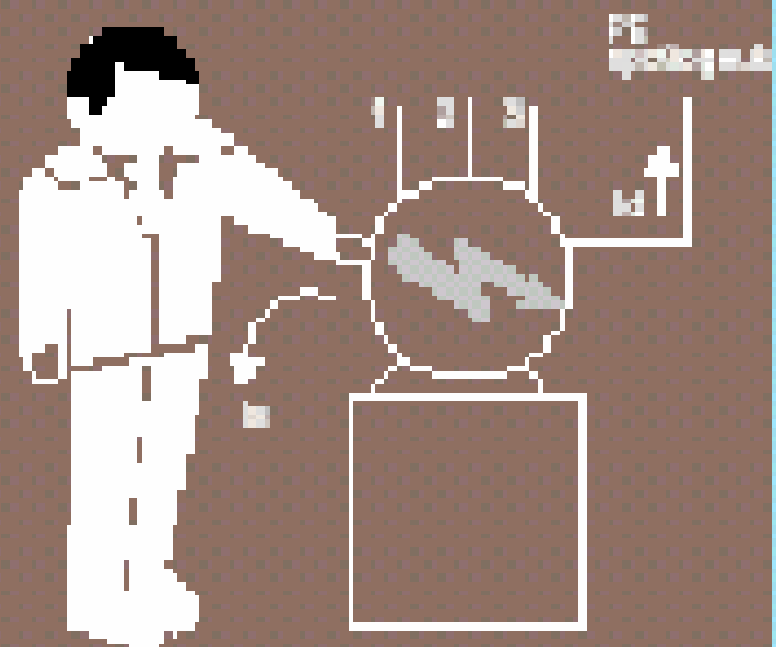
Защита на хора и материални ценности

Директен и индиректен допир

Директен допир

Индиректен допир

Принцип на организацията на дефектнотоковата
защита

При напълно изправна инсталация: $\sum_{i=1}^N I_i = 0$

$N = 2$ – еднофазна мрежа; $N = 4$ – трифазна мрежа

При повреда на изолацията или допир на човек
възниква ток на утечка $I_{\text{утечка}} \neq 0$, при което:

$$I_{\text{утечка}} + \sum_{i=1}^N I_i = 0 \quad \text{или} \quad \sum_{i=1}^N I_i = -I_{\text{утечка}}$$

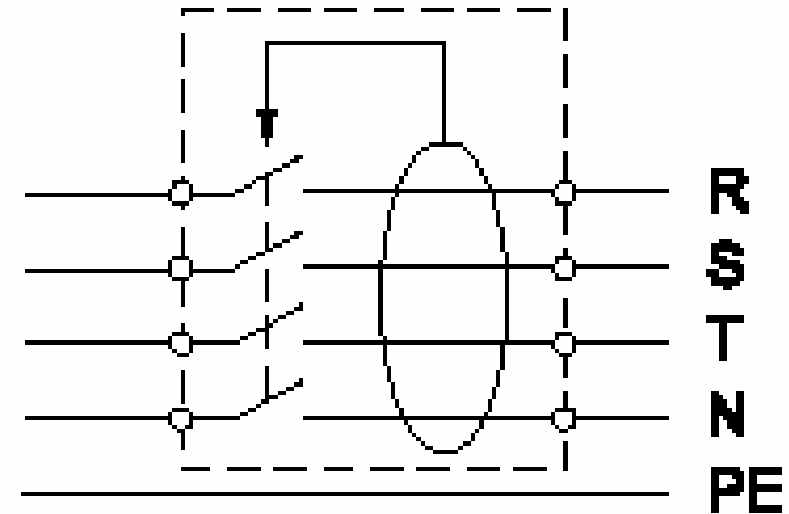
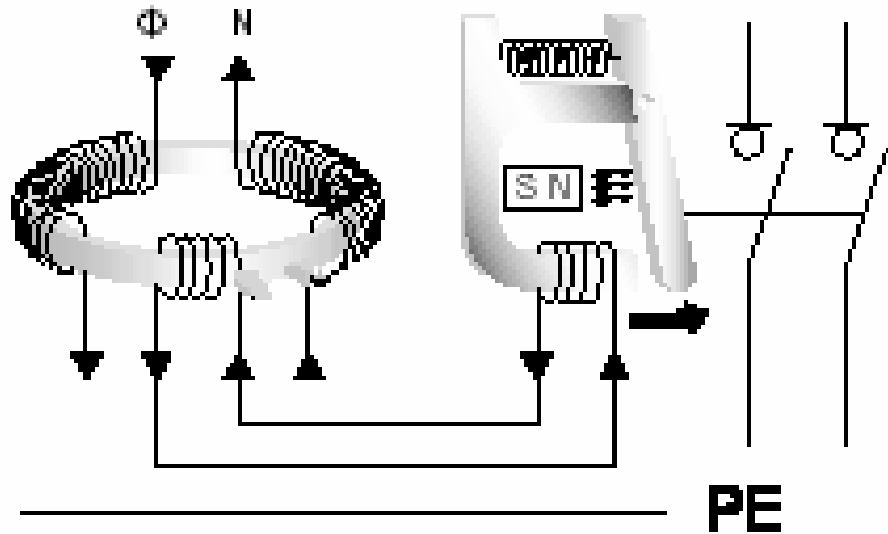
следователно: $\sum_{i=1}^N I_i \neq 0$

Информация в скобках

Дефектнотокъва защита - принцип на действие

Вляво – за еднофазна мрежа

Вдясно – за трифазна мрежа.

/информация в скоби/

Дефектнотокова защита

Изискване

Нормативните документи препоръчват дефектнотокова защита с чувствителност 30 mA да се използва за защита на изводи, захранващи контактни излази, от които се захранва преносима апаратура, или се използват от неквалифициран персонал, както и задължително при контакти в бани, мокри помещения и др. За ограничаване риска от възникване на пожар (при всички случаи, когато в сградата има скъпа техника, оборудване или други материални ценности), се препоръчва на входа на инсталацията защита с чувствителност 300 mA или 500 mA.

Дефектнотокова защита
Практическо осъществяване

А/ Релета за дефектнотокова защита

Б/ Двухазна мрежа

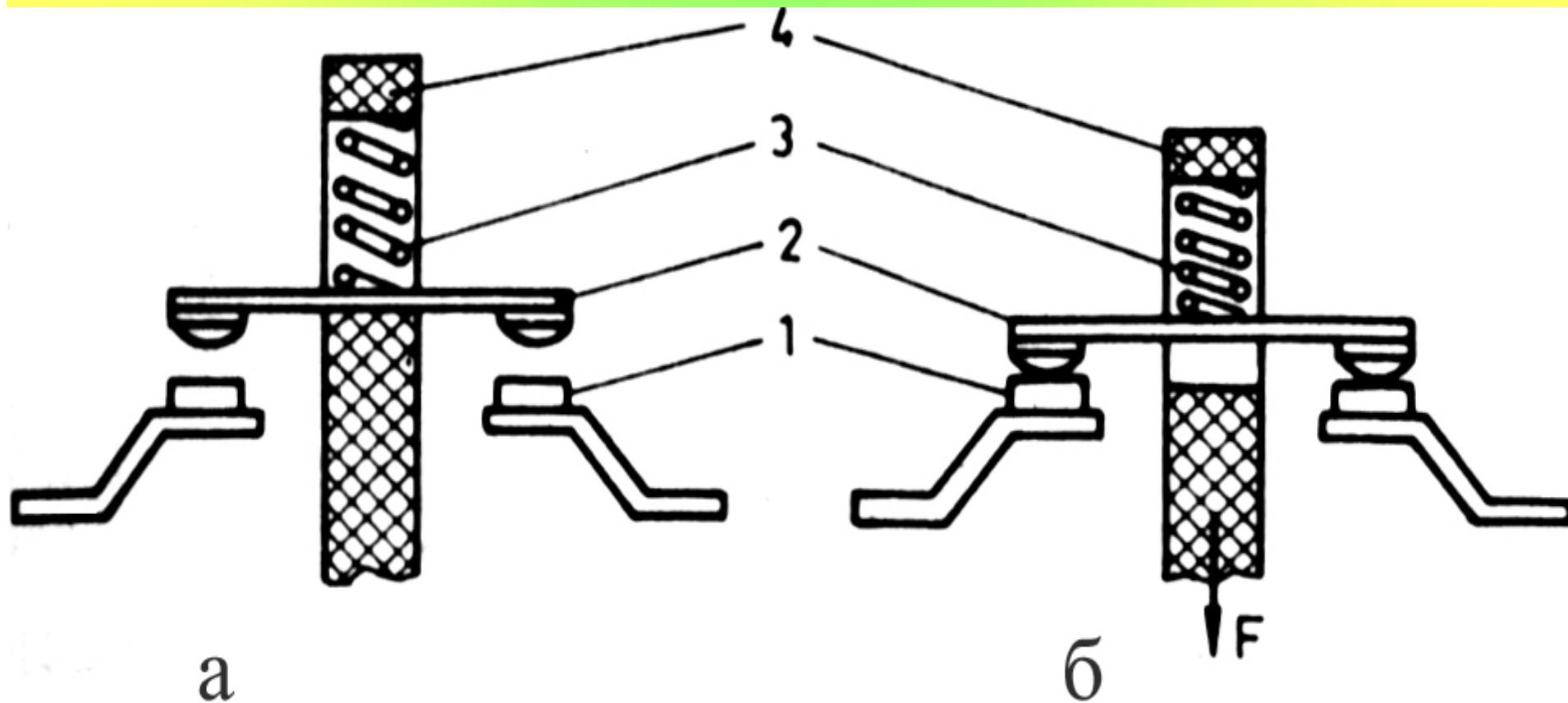
- Трипроводна линия
- Двуполюсен прекъсвач

В/ Трифазна мрежа

- Петпроводна линия
- Четириполюсен прекъсвач

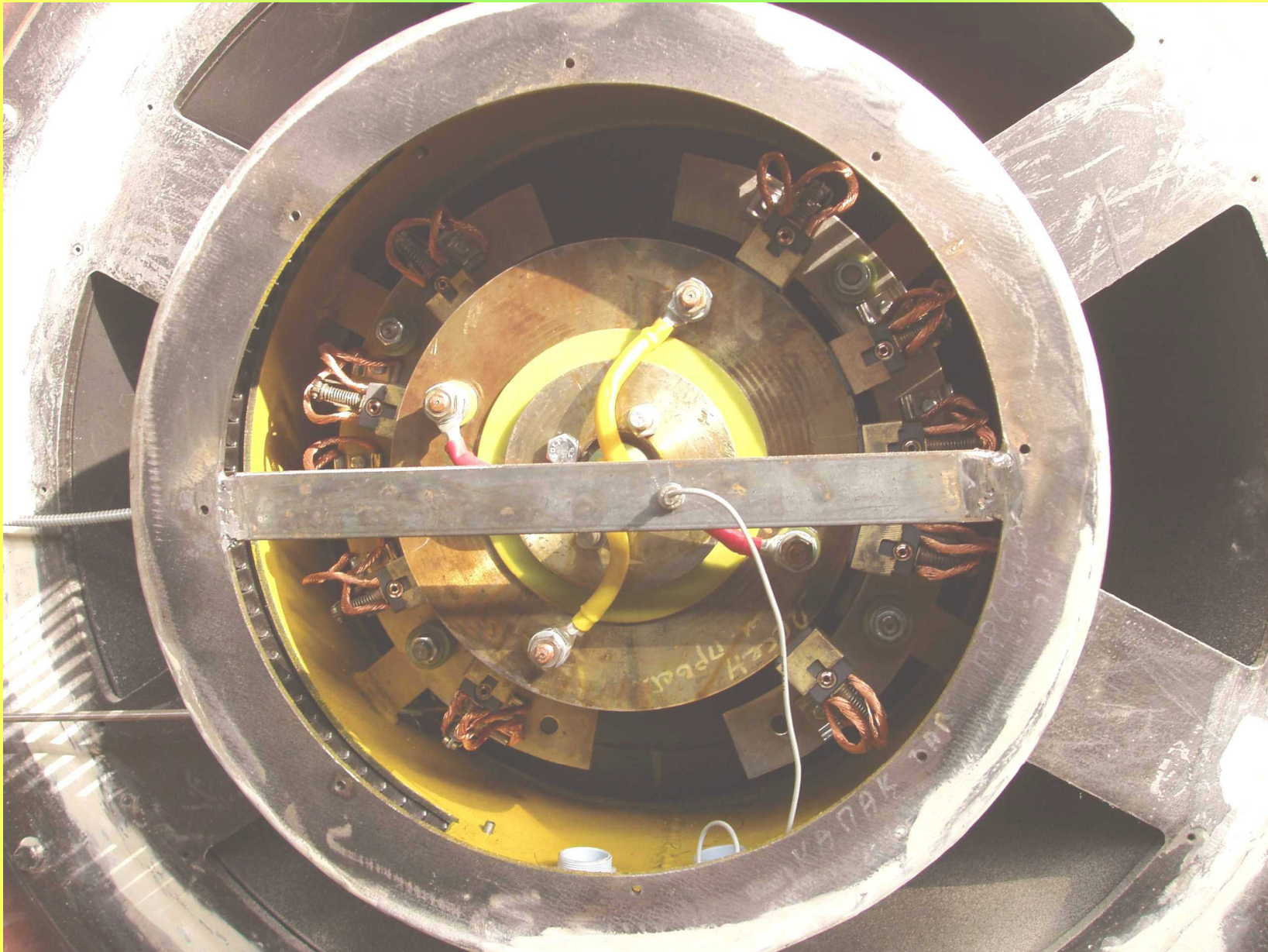
Контактна система при ИЗКЛ.-а/ и ВКЛ.-б/ състояние

1-неподв.конт.тела, 2-подв.конт.тела, 3-пружина, 4-носач

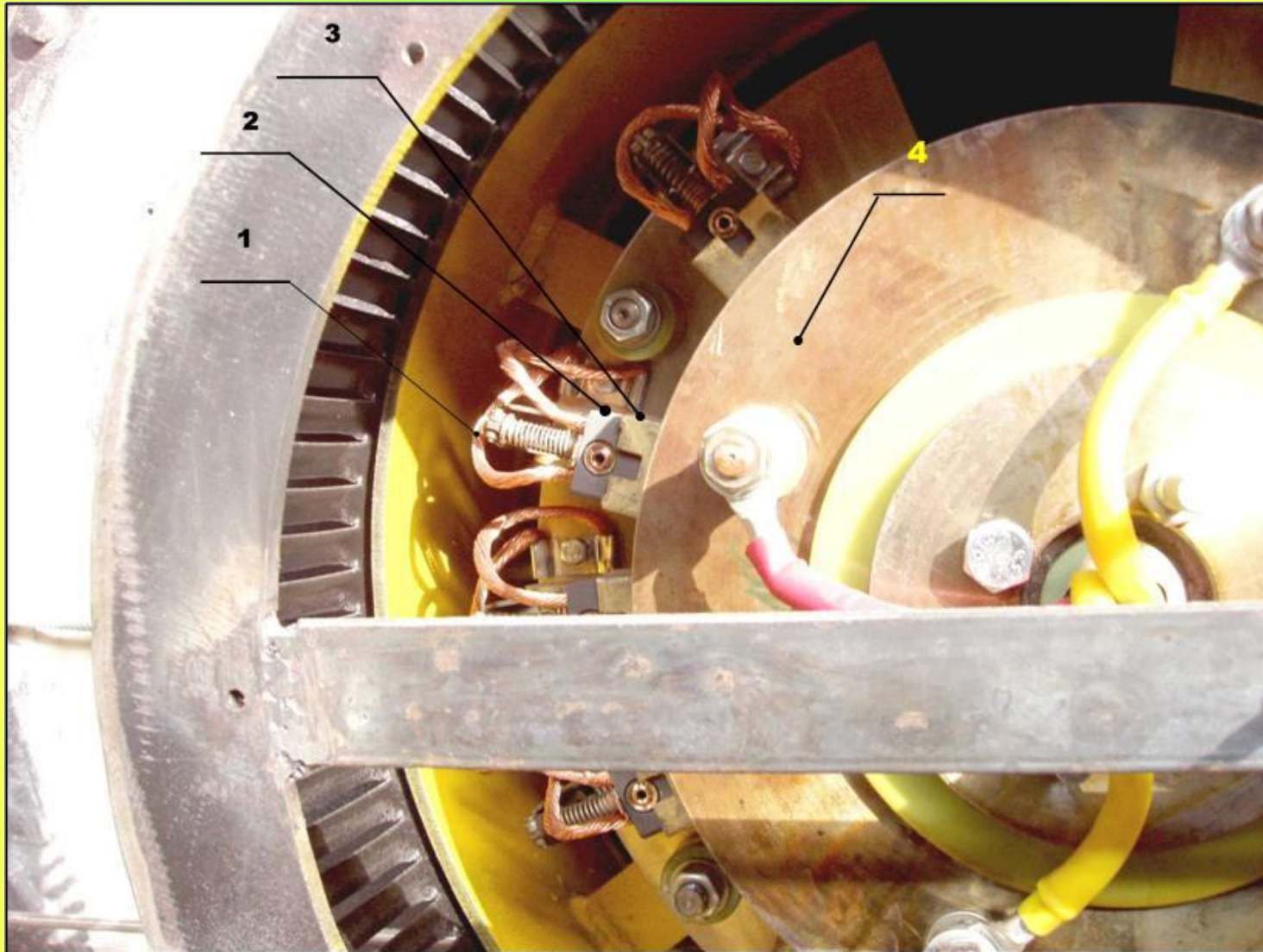
СИНХРОННА МАШИНА

СИНХРОННА МАШИНА

Плъзгащ контакт – четки и контактен пръстен

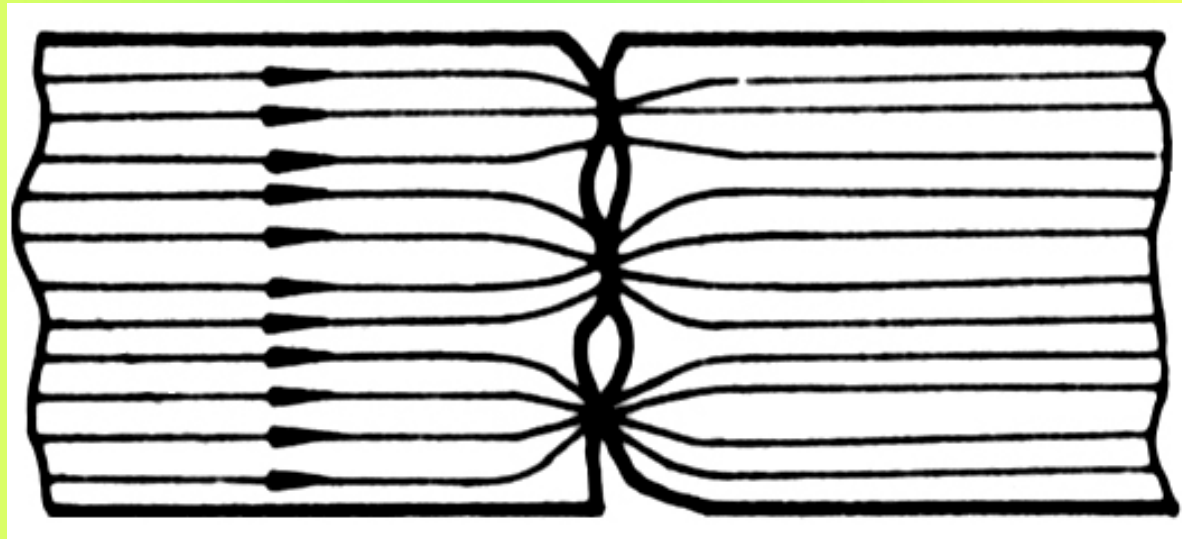
1 – четков извод от гъвкав проводник,
2- четка, 3 – четкодържател, 4 – контактен пръстен

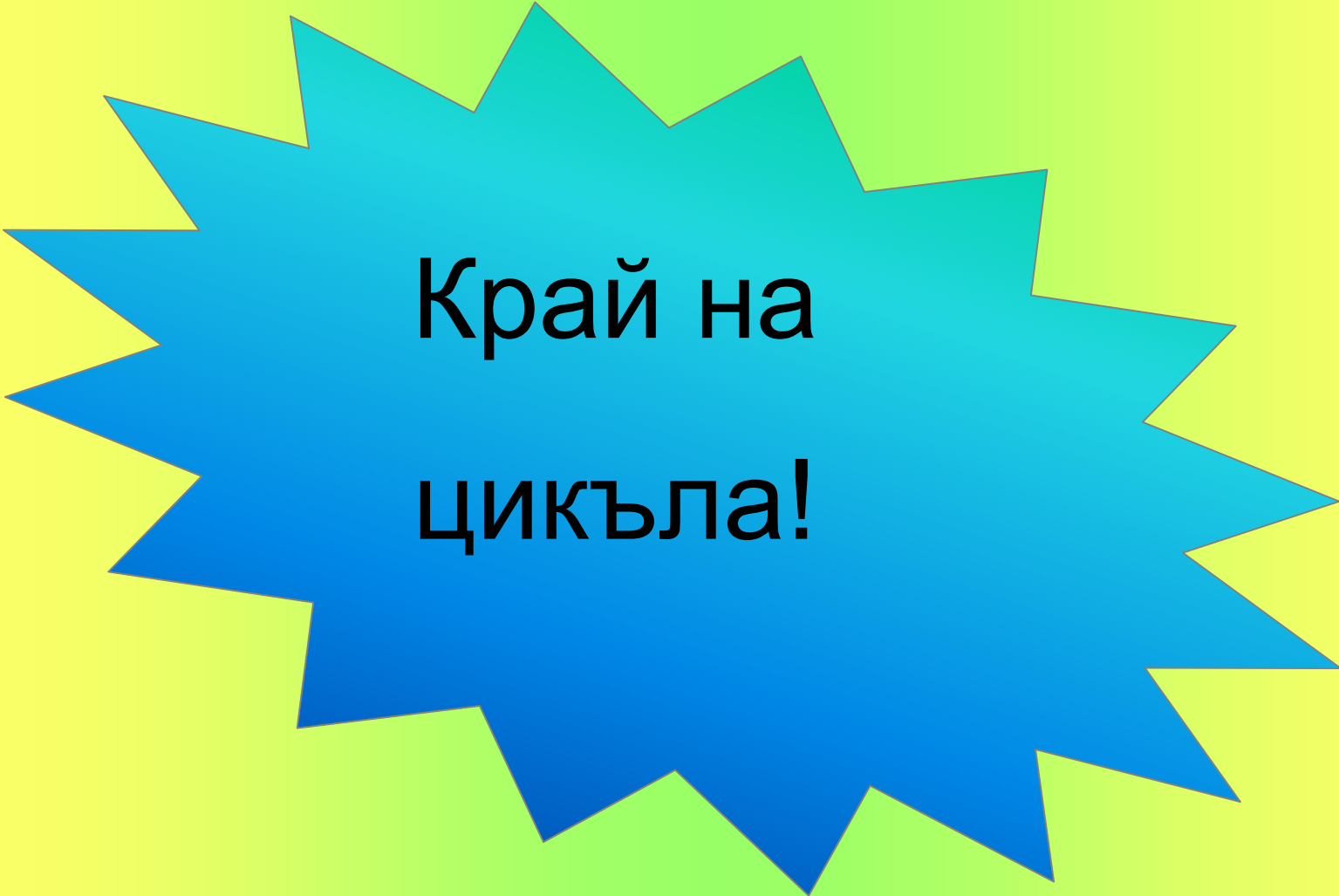
Асинхронна машина с навит ротор – четкодържатели и пръстени

Разпределение на токовете линии и контактни петна.

$$R_K = \frac{k}{F^m}$$

Край на
цикъла!

Електрическа дъга

Електротехника

$$\sum_{i=1}^N I_i = 0$$

$$\sum_{j=1}^M u_j = \sum_{i=1}^N e_i$$

$$\Psi = w\Phi = Li; \quad \Phi = BS; \quad e = -\frac{d\Psi}{dt}; \quad e = -w\frac{d\Phi}{dt} \quad (1)$$

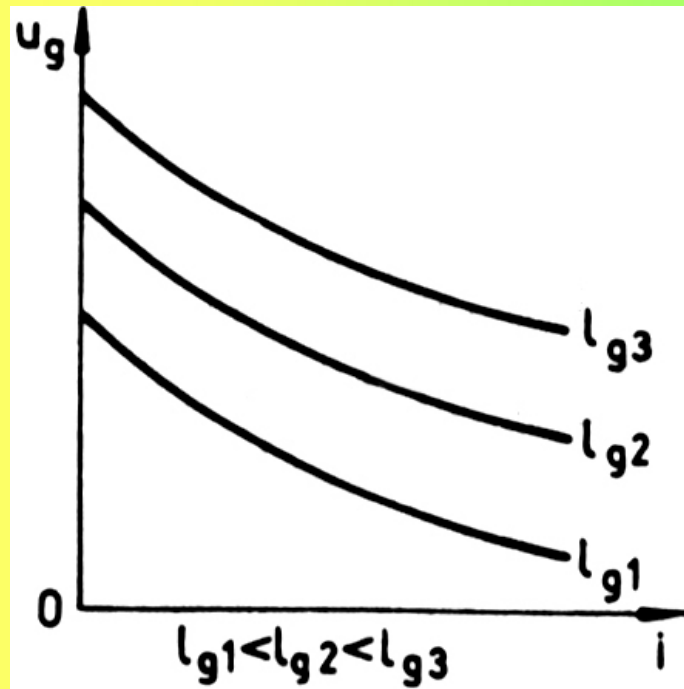
$$e = -\left(i \frac{dL}{di} \frac{di}{dt} + L \frac{di}{dt} \right) (2) \quad \text{за } L = \text{const.} \quad e = -L \frac{di}{dt} (2')$$

$$L = f(\mu, w, l_{(geom)}); \quad L = \frac{w\Phi}{i} = \frac{w}{i} BS; \quad W_{EM} = \frac{Li^2}{2} = \frac{\Psi i}{2}$$

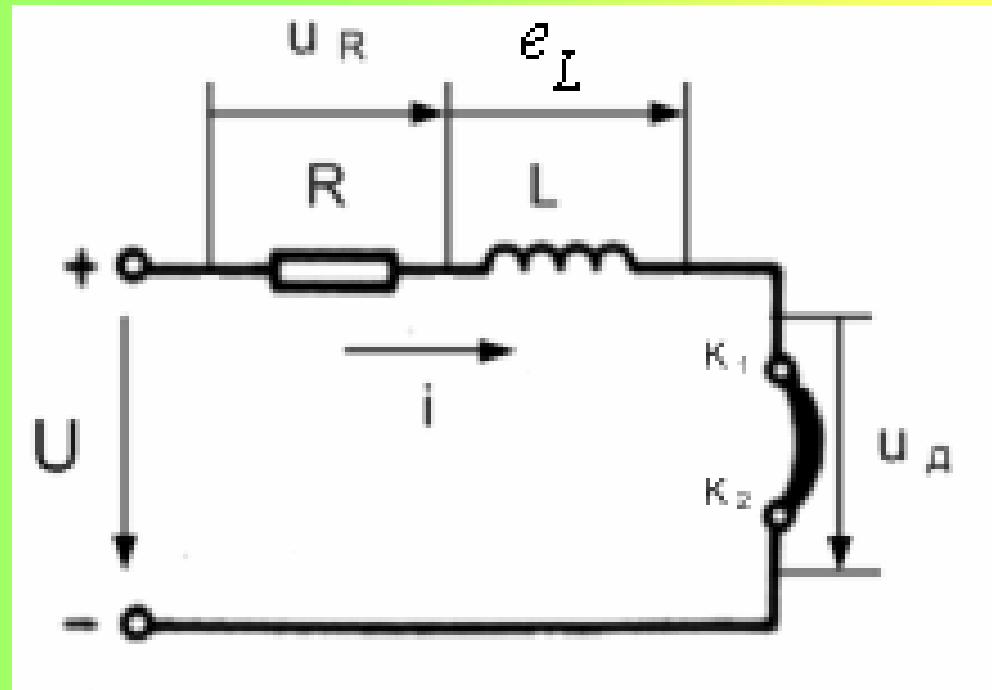
$$S_{ПРАВОЪГ} < S_{КВАДРАТ} < S_{КРЪГ} \quad / \frac{S_{КРЪГ}}{S_{КВАДРАТ}} = \frac{4}{\pi} / \quad p = \text{един и същ}$$

$$L_{\max} \rightarrow W_{EM \max} \quad W_{EM(КРЪГ)} > W_{EM(КВАДРАТ)} \quad p = \text{един и същ}$$

Волтамперни характеристики при различна дължина на дъгата

$$u_R + u_\delta(i) - U = e_L = -L \frac{di}{dt}$$

$$r_\delta(i) = \rho_\delta(i) \frac{l_\delta}{S_\delta}$$

$$u_\delta = i r_\delta(i)$$

Схема на веригата за постоянен ток при изключване

Към определяне на условието за
гасене на дъгата

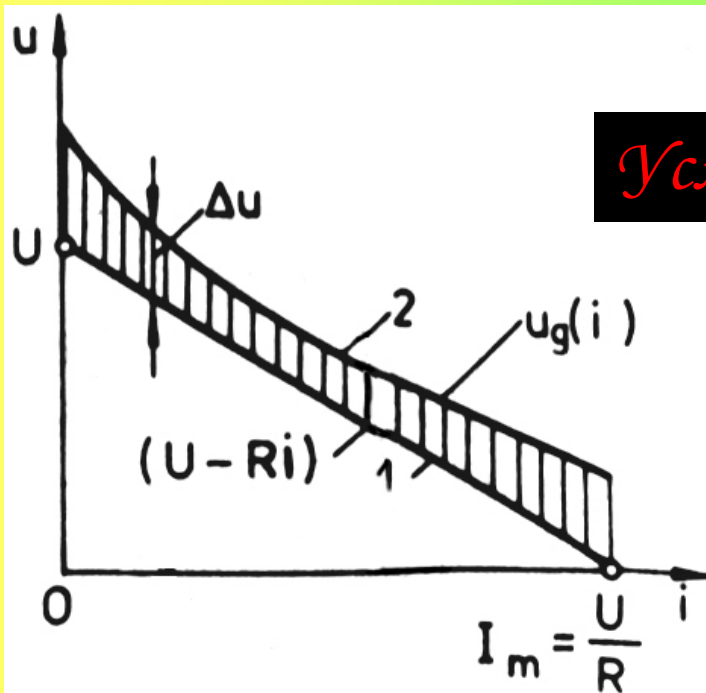
/Пост. ток/

$$t \leq 0, i = const.$$

$$u_R + u_{\partial}(i) - U = -L \frac{di}{dt}$$

$$\frac{di}{dt} = 0, e_L = 0, u_{\partial} = 0$$

$$iR = U \rightarrow I_m = \frac{U}{R}$$

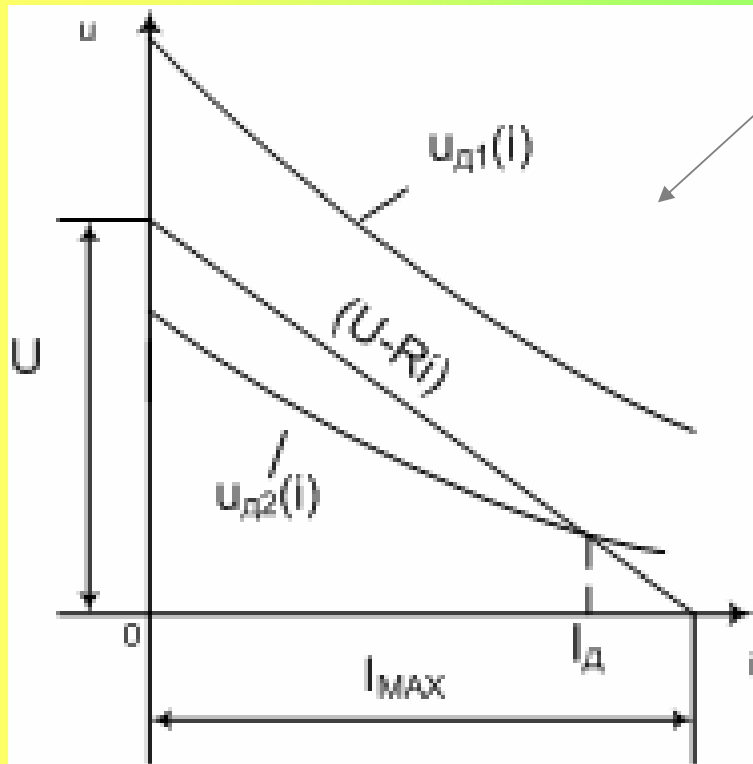

Условие за изгасване на дъгата - $di/dt < 0$

$$\frac{di}{dt} = \frac{(U - Ri) - u_{\partial}(i)}{L} < 0$$

$$|(U - Ri)| < |u_{\partial}(i)|$$

/Пост. ток/

$$|(U - Ri)| < |u_{\delta}(i)|$$

$$(U - Ri) - u_{\delta}(i) = L \frac{di}{dt}$$

$$t_{\delta} = L \int_{I_{MAX}}^0 \frac{di}{(U - Ri) - u_{\delta}(i)}$$

Пренапряжения !

$$u_R + u_\delta(i) - U = -L \frac{di}{dt}$$

/Пост. ток/

$$u_\delta(i) \Big|_{t=t_\delta} = ???$$

$$i \Big|_{t=t_\delta} = 0 \Rightarrow u_R = R i = 0$$

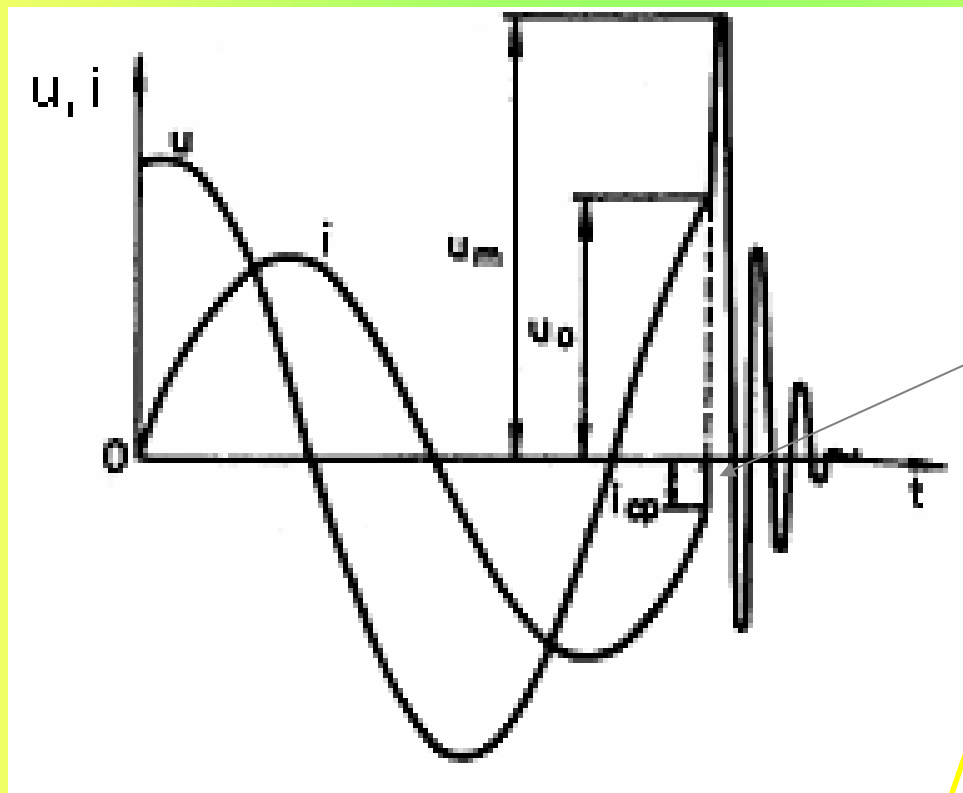
$$\frac{di}{dt} < 0$$

$$u_\delta(i) - U = -L \frac{di}{dt} \rightarrow u_\delta(i) = U - L \frac{di}{dt}$$

$$U_m = u_\delta(i) \Big|_{t=t_\delta} = U + L \left| \frac{di}{dt} \right| \Big|_{t=t_\delta} > U$$

/Пром. ток/

Пренапрежение дължащо се на срязването на тока при изключване на дъгата /променлив ток/

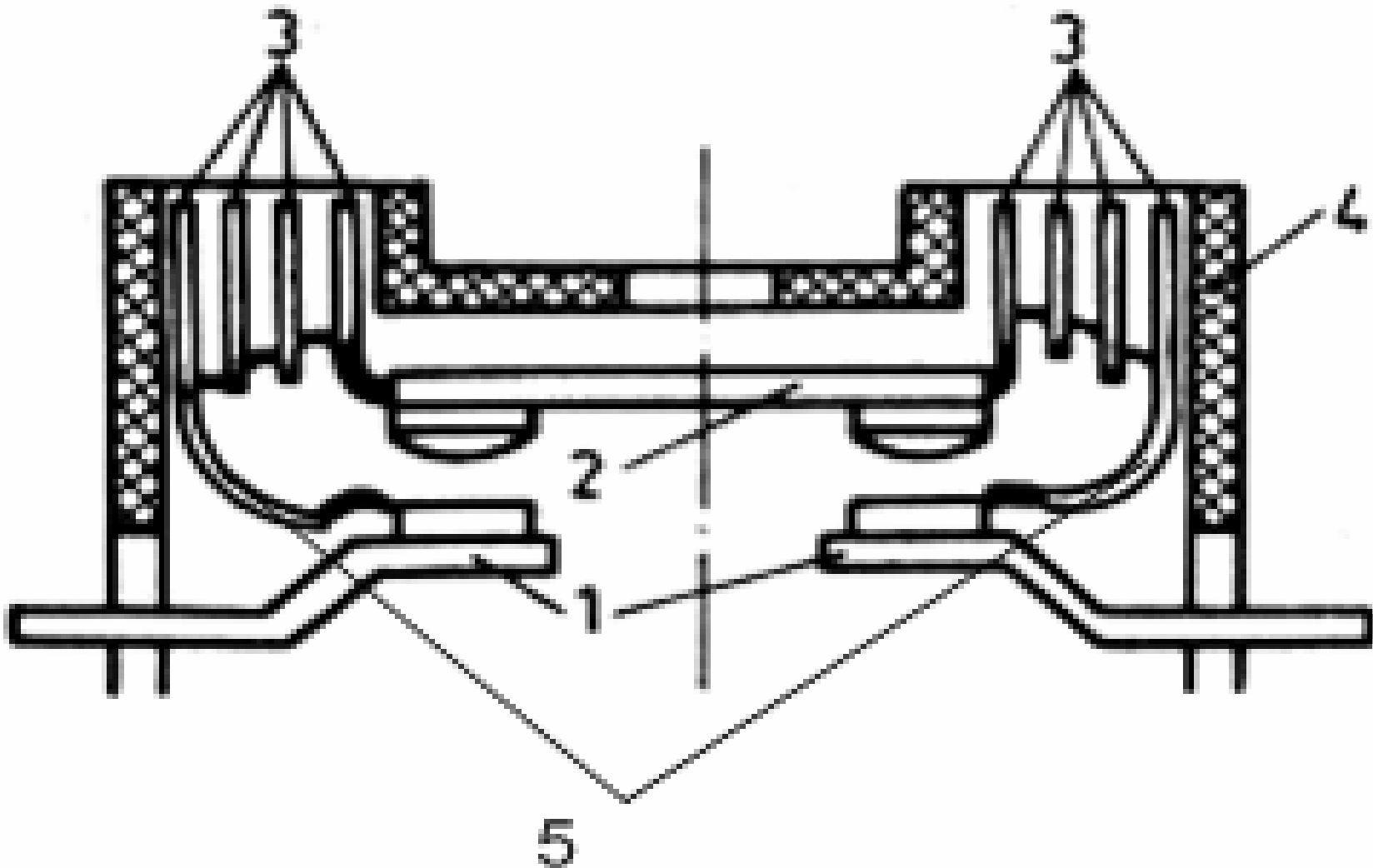

$$\frac{di}{dt} \rightarrow -\infty$$

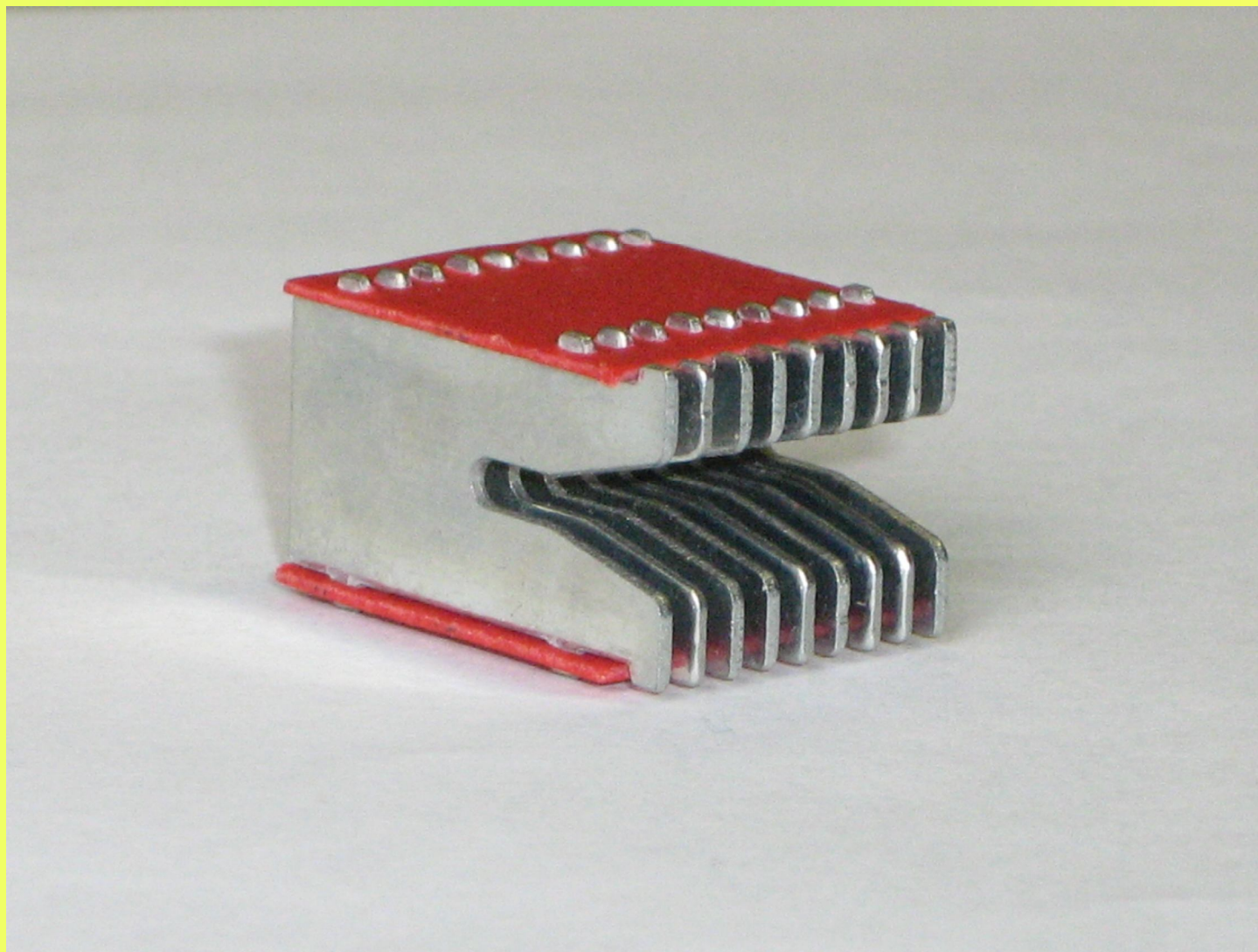
$$U_m = U_0 + L \left| \frac{di}{dt} \right|_{t=t_0} \gg U_0$$

Дъгогасителна камера с дейонна решетка.

1 – неподвижни контактни тела, 2 – подвижни контактни тела, 3 – дейонна решетка от изолирани стоманени пластини /4 бр. в пакета/, 4 – кожух на камерата, 5 – ДЪГА

*Дъгогасителна камера /дейонна решетка/ на
автоматичен въздушен прекъсвач тип С 61 N*

АВТОМАТИЧЕН ВЪЗДУШЕН ПРЕКЪСВАЧ тип С 61 N

1-извод

2-биметална
пластина

3-лост за защити

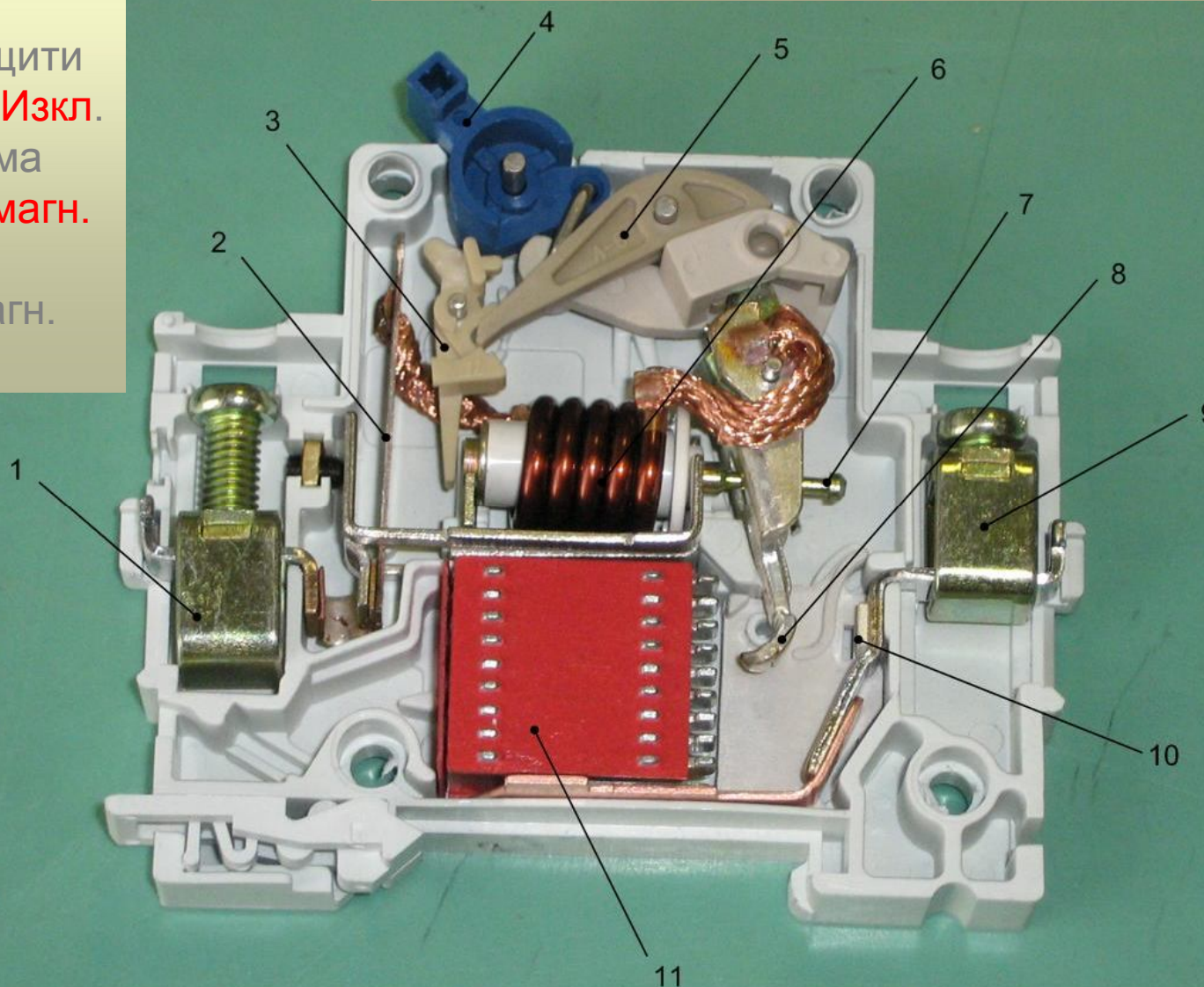
4-палец Вкл./Изкл.

5-осн.лост.с-ма

6-бобина ел.магн.
изключвател

7-котва ел.магн.
изключвател

8-подв.конт.тяло 9 – извод 10–неподв.конт.тяло
11-дъгогасителна камера

Принципна конструкция на дъгогасителна устройство с магнитно поле

1 - бобина, 2 – феромагнитни метални пластини,
3 – електрическа дъга, 4 – дъгогасителна камера с тесен канал

